

Тиждень тридцять четвертий

Співаємо пісень

Цього тижня ти дізнаєшся:

- Як пісня пов'язана з людським мовленням?
- Чи є пісенний текст віршем?
- Чи існують невимовні пісні?
- Який літературний твір називають думою?
- Чому мова є найважливішою з людських можливостей ?

Досліджуймо

1.

А. Переглянь відео Українська пісня – перша, яка прозвучала у всьому Всесвіті! за посиланням

<https://www.youtube.com/watch?v=D86IMHlxBmU>

Яку пісню заспівав космонавт Павло Попович?
Чому, на твою думку, заспівав космонавт?
Які емоції він міг відчувати?
А яка, на твою думку, мета авторів цього відео?
Для кого створено це відео? Доведи свою думку.

Дискутуймо

2.

Обговори з однокласниками й однокласницями, як пісня пов'язана з людським мовленням. Познач свою думку на шкалі й обґрунтуй.

Як пісня пов'язана з людським мовленням?

Пісня передає переживання	Пісня організує	Пісня об'єднує	?
---------------------------	-----------------	----------------	---

Пишімо

3.

Поєднай частини та прочитай прислів'я про пісню. Поясни, як ти їх розумієш.

Всяка пташка	така й пісня.
Яка пташка,	та не швидко складається.
Де праця,	свої пісні співає.
З моря води не вилити,	там і пісня.
Швидко пісня співається,	а з пісні слова не викинути.

Обери одне з прислів'їв і придумай коротку історію, у якій доречним було б його використання.

Як можна перевірити орфограми, які трапилися в тексті?

Обміняйтеся зошитами з однокласником чи однокласницею та перевірте, чи є в тексті:

- назва
 зачин

- основна частина
 кінцівка

Досліджуймо

4.

А. Переглянь фрагмент інтерв'ю (20.11 хв. - 22.10 хв.) медіаекспертки Тетяни Іванової з фронтменом гурту «Антитіла» Тарасом Тополею, де він оповідає, чому він співає саме таку музику

www.facebook.com/aupfoundation/videos/862183674562713

Яке питання хочеш задати Тарасу ти?

Б. Підготуй 4–5 запитань для інтерв'ю на тему «Пісня в житті людини». Візьми інтерв'ю в представників різних поколінь. Розпитай їх, як часто вони співають або слухають пісні, які саме пісні вони люблять, чи мали вони досвід створення власних пісень. Під час інтерв'ю зроби фотографії своїх співбесідників, якщо хтось захоче заспівати – зроби аудіозапис.

На основі зібраної інформації підготуй презентацію.

Читаймо

5.

Прочитай пісенний текст Олександра Положинського, відомого українського співака, «У ритмі серця» на с.7–8 та з'ясуй, чи є пісенний текст віршем.

Дискутуймо

6.

Які слова в тексті повторюються найчастіше? З якою метою автор це робить?

Від чийого імені автор висловлює різні мрії?

Які з цих мрій утілити легше, а які складніше?

Яке з озвучених бажань для тебе найближче? Поясни чому.

Чи погоджуєшся ти з твердженням «Всі ми є сім'єю єдиною»? Як ти думаєш, слово *сім'я* в цьому реченні вжито в прямому чи переносному значенні?

Що автор хотів донести до слухачів своєю піснею? Визнач основну думку.

Пишімо

7.

Визнач, у якій частині слова розташована орфограма, та заповни таблицю за поданим зразком відповідними словами з орфограмами. Вибери букву на позначення орфограми та поясни свій вибір.

Моє дер(и,е)во, кол(и,е)скова бабус(и,е)на, пр(и,е)йшла до мене, будинок був в(и,е)соким, пр(и,е)вітні люди, н(и,е) л(и,е)шалось марним, вес(и,е)ло співатиму, зна_ш ти, вч(и,е)мося жити, пр(и,е)л(и,е)тіла ластівка, діти з(и,е)млі.

Орфограма			
у префіксі	у корені	у суфіксі	у закінченні
	<u>з</u> еленим		

Досліджуймо

8.

Переглянь відеокліп **У ритмі серця – Руслана та діти**

<https://www.youtube.com/watch?v=4zjm4BveCBA>

Відеокліп, кліп (англ. *video clip* — «відеовідрізок») – зазвичай короткий за тривалістю (приблизно 4-5 хвилин) відрізок відео в музичному супроводі. Також часто вживаним є термін **музичний кліп**, коли йдеться про відео до певної музичної композиції. Відеокліпи в основному знімаються для показу по телебаченню або в мережі Інтернет. Їх використовують для реклами музичного альбому або певної пісні. Також кадри з кліпів супроводжують виконання пісні на концертах.

Який настрій у тебе викликав цей музичний твір?

З якою метою творці цієї пісні зробили так, що кожен наступну мрію озвучує інша дитина?

Запиши, яка інформація подана в титрах до цього відеоролику?

Вступні титри: _____

Титри в середині відеокліпу: _____

Які події розгортаються в кліпі?
Спробуй переказати сюжет цього відеокліпу.

Як ти гадаєш, у цьому кліпі використана комерційна чи соціальна реклама?

<https://www.facebook.com/watch/?v=216140832849322>

Пишімо

9.

Про що ти мрієш? Поміркуй, що потрібно зробити й скільки часу знадобиться, щоб твоя мрія здійснилася. Склади і напиши план реалізації своєї мрії.

Дізнайся, про що мріють твої однокласники та однокласниці. Попрацюйте в групі. На великому аркуші паперу створіть карту мрій, ілюструючи малюнками або записуючи словами мрії один одного.

Презентуйте свою роботу.

Читаймо

10.

Прочитай вірш Івана Андрусяка «Пісня» на с.13 мовчки та підготуйся його читати вголос. У чому полягатиме така підготовка?

Дискутуймо

11.

Які емоції та почуття викликав у тебе цей вірш?

Що означає «налітати пісень»?

До кого звертається автор зі словами «мій жуку малий»?

Чим вирізняється мовлення немовлят?

Які пісні поет називає невимовними?

Чи маєш ти досвід спостереження за немовлям? Чи можеш навести яку-небудь пісню немовляти?

Досліджуймо

12.

А. Чому, на твою думку, автор використав лише єдиний розділовий знак у своєму вірші?

Б. Випиши з тексту дієслова, які вигадав Іван Андрусяк. Як ти можеш пояснити лексичне значення цих слів? Які граматичні значення можна визначити в записаних формах дієслів? Надпиши їх скорочено над кожним словом.

Читаймо

13.

Прочитай твір Василя Сухомлинського «Співуча пір'їнка» й визнач жанр цього твору.

Співуча пір'їнка

Є на світі **дивовижний** птах – Стрепет. Він співає... чим, як ви думаєте, діти? Він співає крилом. Має він у своєму крилі особливу співучу пір'їнку. Летить Стрепет, і коли захочеться йому співати, то розправляє крила так, що співуча пір'їнка висувається і настроюється на спів. Лунає тонкий свист. Схожий він і на звучання найтоншої струни, коли по ній водити смичком, і на пісню вітру в тонкій стеблині очерету.

Та ось трапилось лихо. Загубив Стрепет співучу пір'їнку. Випала вона й упала на землю. Захотілось Стрепетові поспівати, а співучої пір'їнки немає.

Маленький Сергійко знайшов на землі співучу пір'їнку Стрепета, підняв її, побіг – і пір'їнка заспівала.

Почув Стрепет спів своєї пір'їнки, прилетів до хлопчика й просить: – Хлопчику, віддай мою співучу пір'їнку. Я не можу жити без пісні. Повернув Сергійко Стрепетові співучу пір'їнку.

Багато років прожив на світі чоловік, що виріс з маленького Сергійка. Часто він згадував Стрепета, думав: «У кожної людини є своя співуча пір'інка. Нещасливий той, у кого такої пір'інки немає».

Дискутуймо

14.

Які емоції та почуття викликала в тебе ця притча?

Як Стрепет «співає»? Знайди в тексті і прочитай, на що схожа його пісня.

Чому, на твою думку, Стрепет не може жити без пісні?

Яким момент у творі є найнапруженішим?

Як ти розумієш слова «У кожної людини є своя співуча пір'інка.

Нещасливий той, у кого такої пір'інки немає». Що автор має на увазі під співучою пір'інкою?

Досліджуймо

15.

Випиши слово, виділене в тексті. До якої частини мови воно належить?

Добери до цього слова і запиши в стовпчик 2–3 синоніми. Утвори форми вищого і найвищого ступеня порівняння до кожного слова.

Читаймо

16.

Прочитай анотацію до анімафільму «Маруся Богуславка», створеного у 1966 році режисеркою і художницею Надією Василенко, та з'ясуй, що в літературі називають думою.

Мультфільм за мотивами думи про Марусю Богуславку оповідає про українську історію: далекі часи набігів татар і турків на українську землю. В один такий набіг багато народу вбили, а ще більше забрали в полон. Була серед невольників Маруся Богуславка. Пан турецький звернув на неї увагу

і захотів узяти її до себе в гарем. Довго вона пручалася, та все ж погодилася, виношуючи одну думку, як би допомогти своїм країнам. І от одного разу, коли султан міцно заснув, вона допомогла втекти невільникам.

Народна дума — жанр, який виконували мандрівні співці-музики: кобзарі, бандуристи, лірники. Дума розповідає про історичні події та їхніх учасників, і тому схожа на оповідання чи повість, а за виконанням подібна до пісні.

Досліджуймо

17.

Переглянь анімафільм «Маруся Богуславка» за посиланням https://www.youtube.com/watch?v=Yvm6dtaO_DI та розкажи про своє враження.

Яка, на твою думку, мета авторки цього анімафільму?
Для кого створений цей фільм?
Доведи свою думку.

Познач, у чому, на твою думку, полягають художні особливості переглянутого анімафільму.

- кольорове зображення
- виразне мовлення персонажів
- музичний супровід
- мальована анімація
- зрозумілість поведінки персонажів
- об'ємна анімація

Дискутуймо

18.

Чи погоджуєшся ти з тим, що мова – найважливіша з можливостей людини? Познач свою думку на шкалі й обґрунтуй.

Мова – найважливіша з можливостей людини?

Ні	Важко визначитися	Так
----	-------------------	-----

Творімо

19.

Об'єднайтеся в групу з однокласниками та однокласниками, щоб створити на великому аркуші карту понять за темою «Мова». Кожний працює з певним питанням і виносить на спільне обговорення свої пропозиції.

1. З чого складається мова? Що таке «вивчати мову»?
2. Що таке «доцільно вживати слова»? Де можна дізнаватися про значення слова?
3. Які знання допомагають правильно вимовляти слова? Як удосконалювати власну вимову?
4. Чому важливо правильно утворювати форми слів? Звідки брати ці знання?
5. Які знання допомагають створювати тексти та записувати їх?
6. Яку людину можна назвати грамотною?

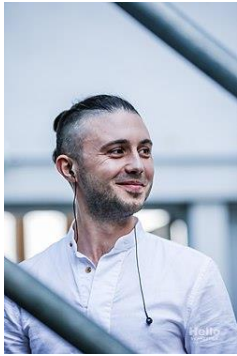
Презентуйте роботу іншим групам.

Пригадаймо

- Який зв'язок існує між піснею й людським мовленням?
- Чи можна текст пісні назвати віршем? Поясни чому.
- Чи може пісня бути невимовною?
- Чим особлива дума як літературний жанр?
- Яку цінність для людини становить мова?

Готуймося до літа

Тарас Тополя, лідер гурту Антитіла, молодіжний посол ЮНІСЕФ в Україні (ЮНІСЕФ є світовим лідером, який просуває та захищає права дітей у 190 країнах, включаючи Україну) та його колеги докладають багато зусиль, щоб сучасна українська музика звучала круто!

Україномовні ютуб-канали на колір і смак 🇺🇦 для твого літа!

Так звучить сучасна українська музика 😊:

АНТИТІЛА

<https://www.youtube.com/user/KrolikRolik>

Про науку:

1. Наука та Всесвіт

<https://www.youtube.com/channel/UC9gDR8zmbMhgEULgXipm3OA>

2. toBeUkrainian - Переклади українською

<https://www.youtube.com/channel/UCpFKlj193lNquqj4vyY2qyA>

3. Цікава наука

<https://www.youtube.com/channel/UCMIVE71tHEUDkuw8tPxtzSQ>

4. Alpha Centauri Ukraine

<https://www.youtube.com/channel/UCbhABwj6Ijp1dYG3Wo5Ek3Q>

5. 360 Наука

https://www.youtube.com/channel/UCf3rRbOjyNRB_e6K6gtISMA

6. Наукова Світлиця

<https://www.youtube.com/user/dugme55>

7. LearningUa

<https://youtu.be/KNpHB9vPxCM>

Про подорожі:

1. Ukraïner

<https://www.youtube.com/channel/UCbNaKxi1j-Q5jWZDpJZp56g>

2. Відвідати всі країни

<https://www.youtube.com/user/wegotothegoal>

3. Двоколісні хроніки

<https://www.youtube.com/channel/UCIHkmNkkqHkqbKwcZbjIF0Q>

Для дітей:

1. Телеканал ПЛЮСПЛЮС

<https://www.youtube.com/user/plusplustv>

2. Книга-мандрівка. Україна

https://www.youtube.com/channel/UCHq5vXBXgKpU0_Nxl8pDKyw

3. Ukranima.ua

<https://www.youtube.com/user/ukranima.ua>

4. Novator film

<https://www.youtube.com/user/novatorfilm>

Про книги:

Аудіокнига.UA

<https://www.youtube.com/channel/UCvzbw6b9EUGs09fBW8dY6lg>

Джерело: Фіртка.if

Виготовлення цього тижневого кейсу стало можливим завдяки фінансовій підтримці Агентства США з міжнародного розвитку (USAID), що була надана через проект «Медійна програма в Україні», який виконується міжнародною організацією Internews. Ця програма зміцнює українські медіа та розширює доступ до якісної інформації. Зміст матеріалів є виключно відповідальністю громадської організації «Академія української преси» та не обов'язково відображає точку зору USAID, уряду США та Internews.